

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 155
van **JOS DE MEYER**
datum: 23 januari 2019

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Schoolbesturen - Evolutie aantallen en gemiddelde omvang

In het Vlaamse onderwijs zijn de schoolbesturen de werkgevers van het onderwijzend personeel. Ze werken een pedagogisch project uit voor de school of scholen onder hun bevoegdheid.

In het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap is de scholengroep de werkgever en dus het schoolbestuur, in het gemeentelijk en stedelijk onderwijs is dat het gemeente- of stadsbestuur, in het provinciaal onderwijs is het provinciebestuur ook het schoolbestuur. Scholen in het vrij onderwijs hebben doorgaans een vereniging zonder winstoogmerk (vzw) als werkgever (bestuur).

Bij de uitwerking van bepaalde mogelijkheden naar bestuurlijke optimalisering is schaalvergroting een optie, en in die context wordt soms samenwerking of fusie tussen schoolbesturen overwogen.

Graag wil ik zicht krijgen op de aantallen en de relatieve grootte van de schoolbesturen in Vlaanderen.

1. Hoeveel schoolbesturen waren voor de verschillende onderwijsniveaus (basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs...) werkzaam tijdens de laatste twee decennia in Vlaanderen? Graag kreeg ik de cijfers voor de schooljaren 2002-2003, 2007-2008, 2012-2013 en 2017-2018 per onderwijsniveau, onderwijsniveau-overkoepelend en in totaal (zonder dubbeltellingen), telkens met het aantal leerlingen en personeelsleden in absolute getallen, apart voor het GO!, het provinciaal onderwijs, het gemeentelijk onderwijs, het vrij katholiek onderwijs, de Federatie van Onafhankelijke Pluralistische Emancipatorische Methodescholen (FOPEM), de Federatie Steinerscholen, de Raad van Inrichtende Machten van het Protestants-Christelijk Onderwijs (IPCO) en het Vlaams Onderwijs OverlegPlatform (VOOP).
2. Graag kreeg ik ook de gemiddelde grootte van de schoolbesturen (gerekend naar het aantal leerlingen dat het omvat) per onderwijsverstrekker over de vier vermelde schooljaren.
3. Graag kreeg ik de gegevens uit deelvraag 1 in tabelvorm gegroepeerd en gerangschikt volgens de indeling GO!, OGO (officieel gesubsidieerd onderwijs), VGO (vrij gesubsidieerd onderwijs).

4. Tekent zich in de aantallen schoolbesturen en hun relatieve grootte een trend af? Is er een evolutie aan de gang naar minder en grotere schoolbesturen? Loopt die evolutie gelijk in alle sectoren? Hoe evalueert de minister de evolutie ter zake?

ANTWOORD

op vraag nr. 155 van 23 januari 2019

van **JOS DE MEYER**

Om de vraag over de schoolbesturen te antwoorden, deed ik beroep op de databanken van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). De AGODI-databanken werden geraadpleegd op 07/02/2019.

Voor het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs (inclusief basiseducatie) zijn deze vragen moeilijk op te lossen.

Wat het hoger onderwijs betreft: In het hoger onderwijs zijn er publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen. De bestuursstructuur van de publiekrechtelijke instellingen is bij (bijzonder) decreet geregeld, die van de privaatrechtelijke instellingen wordt door die instellingen zelf vastgelegd. In het hoger onderwijs zijn er geen overkoepelende structuren zoals scholengroepen. Elke instelling treedt op als werkgever voor zijn personeelsleden en werkt het pedagogisch project voor de eigen instelling uit.

Het aantal inschrijvingen per hoger onderwijsinstelling kan de Vlaams volksvertegenwoordiger terugvinden in de interactieve rapporteringsomgeving Dataloep: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/dataloep-aan-de-slag-met-cijfers-over-onderwijs>. De Vlaams volksvertegenwoordiger vindt hier de Dataloep-toepassing m.b.t. inschrijvingen hoger onderwijs. Onder het tabblad 'Evolutie' kan de Vlaams volksvertegenwoordiger een overzicht bekomen van het aantal actieve inschrijvingen onder een diplomacontract per instelling. De Vlaams volksvertegenwoordiger moet hiervoor 'Instelling' kiezen als weergave. Deze gegevens zijn beschikbaar van academiejaar 2008-2009 t.e.m. 2017-2018. Aan de linkerkant van de pagina kan de Vlaams volksvertegenwoordiger de gewenste filters aanvinken; bovenaan de pagina de gewenste academiejaren. De Vlaams volksvertegenwoordiger kan ook zelf een exporttabel bouwen met de gewenste variabelen.

Voor personeelscijfers hebben wij in huis geen volledig overzicht over het aantal personeelsleden aan elke instelling in het hoger onderwijs. In het [statistisch jaarboek](#) is er telkens een luik 'Hoger onderwijs' opgenomen. Hierin vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het totaal aantal personeelsleden die rechtstreeks vanuit het beleidsdomein Onderwijs en Vorming worden uitbetaald aan de Vlaamse hogescholen. Er wordt geen onderscheid gemaakt per hogeschool. We hebben geen zicht op het aantal personeelsleden die hogescholen van hun eigen middelen betalen. Gedetailleerde cijfers worden best bij de instellingen zelf opgevraagd.

De personeelscijfers van de universiteiten in het Statistisch jaarboek worden overgenomen uit het jaarlijkse VLIR-rapport '[Statistische gegevens betreffende het personeel aan de Vlaamse universiteiten](#)'. Indien de Vlaams volksvertegenwoordiger meer detail nodig heeft over de personeelsleden aan de Vlaamse universiteiten verwijzen we de Vlaams volksvertegenwoordiger door naar het oorspronkelijke VLIR rapport. De edities vanaf 2005 zijn online beschikbaar. Eerdere edities kunnen bij het VLIR-secretariaat opgevraagd worden.

Voor het volwassenenonderwijs, werken we vanaf 1 april 2013 met een nieuwe databank, nl. DAVINCI, waarin alle gegevens i.v.m. de structuur van het volwassenenonderwijs (i.e., koepels, centrumbesturen, instellingen) en cursisten worden bijgehouden. Er werd bij aanvang van DAVINCI gekozen om het verleden niet te integreren in de nieuwe databank.

De oudere gegevens laten niet toe om voor de laatste 17 jaar een reconstructie te doen van de situatie van de centrumbesturen en het aantal unieke cursisten op schooljaarbasis. Daarom beperkt ons overzicht zich tot de periode de laatste vijf schooljaren. De onderwijsniveau-overstijgende gegevens hebben dus maar betrekking op één schooljaar, namelijk schooljaar 2017-2018.

1. De onderstaande tabel vat het aantal schoolbesturen per onderwijsverstrekker voor de vier vermelde schooljaren samen voor het basisonderwijs, deeltijds kunstonderwijs en het secundair onderwijs.

Koepel	2002-2003	2007-2008	2012-2013	2017-2018
Koepelloos	63	42	44	25
Provinciaal Onderwijs Vlaanderen	6	6	5	5
Katholiek Onderwijs Vlaanderen	880	816	772	671
Onderwijssecretariaat Steden en Gemeenten Vlaamse Gemeenschap (OVSG)	249	247	245	264
GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap	29	28	28	26
Vlaams Onderwijs Overleg Platform	6	7	8	8
Raad van Inrichtende Machten van het Protestants-Christelijk Onderwijs	6	7	8	8
Federatie van Onafhankelijke, Pluralistische, Emancipatorische Methodescholen	11	9	13	17
Federatie Steinerscholen	10	12	14	16

Bron: Agentschap voor Onderwijsdiensten

In de volgende tabel vindt de Vlaamse Volksvertegenwoordiger het aantal schoolbesturen per onderwijsverstrekker voor de laatste vijf schooljaren voor het volwassenenonderwijs.

Koepel	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Federatie Centra voor Basiseducatie vzw	13	13	13	13	13
Koepelloos	6	3	2	1	
Provinciaal Onderwijs Vlaanderen	13	11	10	9	10
Katholiek Onderwijs Vlaanderen	46	46	43	41	39
Onderwijssecretariaat Steden en Gemeen	13	13	12	12	12
GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeens	27	27	28	28	27
Vlaams Onderwijs Overleg Platform	4	7	6	6	4
Bron: AHOVOKS					

In de eerste bijlage (V1.2a) staan dezelfde gegevens, maar dan opgesplitst per onderwijsniveau. Daar vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger ook het aantal leerlingen (tweede tabblad) en het aantal personeelsleden (derde tabblad) in absolute getallen. Meer gedetailleerde cijfers over de laatste vijf schooljaren in het volwassenenonderwijs vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger in de tweede bijlage (V1.2b).

2. Het vierde tabblad in de eerste bijlage (V1.2a) bevat per onderwijsverstrekker de gemiddelde grootte van de schoolbesturen over de vier vermelde schooljaren. De vraag naar 'gemiddelde grootte' werd berekend op basis van het aantal leerlingen dat het schoolbestuur omvat.
3. Ik verwijs naar de derde bijlage (V3).
4. Ik zie inderdaad een trend naar minder en grotere schoolbesturen. Zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs neemt het aantal schoolbesturen af. Deze vaststelling gecombineerd met een stijgend leerlingenaantal in het leerplichtonderwijs

resulteert in grotere schoolbesturen; groter in termen van aantal leerlingen per schoolbestuur.

Ook in het volwassenenonderwijs neemt het aantal schoolbesturen lichtjes af. Het aantal cursisten neemt echter ook af, waardoor de schoolbesturen niet groter worden in termen van het aantal cursisten per schoolbestuur.

In het deeltijds kunstonderwijs neemt het aantal schoolbesturen niet af. Dit heeft te maken met het feit dat de meeste academies worden ingericht door de gemeenten.

BIJLAGEN

1. SV_155_bijlage_V.1.2a
2. SV_155_bijlage_V1.2b
3. SV_155_bijlage_V.3